

Afgørelser – Reg. nr.: 05407.00

Fredningen vedrører: Fromsejr Sti

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   02-09-1971

Fredningsnævnet   25-01-1971

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

2/9-1971

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL
=====

År 1971, den 2. september, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2118/71 om fredning af det tidligere baneareal gennem Fromsejer plantage samt et tilstødende moseareal ved landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig.

I den af fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds den 25/1 1971 afsagte kendelse hedder det:

Ved brev af 4. juni 1970 til fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds rejste fredningsplanudvalget for Ribe amt fredningssag for det tidligere jernbaneareal gennem Fromssejr plantage samt et moseareal sammesteds, idet der henvistes til et af direktør Johan Moresco, Fromssejr pr. Vorbasse, den 1. juli 1969 underskrevet fredningstilbud.

I begæringen har fredningsplanudvalget til støtte for sit andragende nærmere anført:

.....

"Arealerne er beliggende omkring 2 km nord for Vorbasse by i Fromssejr plantage, jfr. vedlagte målebordsblad. Fredningstilbuddet giver adgang for offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad det tidligere jernbanespor gennem Fromssejr plantage (ialt 2,2 km) og ad en skov- og markvej, som krydser den tidligere jernbane og fører forbi skovfogedhuset. Desuden status quo fredes et ca. 3 ha stort moseareal beliggende ved den tidligere jernbane og landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig, og de tidligere brandbæltearealer tilplantes efter en beplantningsplan, der tilgodeser landskabelige hensyn."

.....

"Efter at være blevet gjort opmærksom på, at Kolding-Troldhede-banen skulle nedlægges pr. 31. marts 1968, har fredningsplanudvalget efter anmodning til likvidationsudvalget fået tilbudt at erhverve dele af den nedlagte bane og har herefter over for kulturministeriet anbefalet, at de pågældende strækninger erhverves med henblik på etablering af gang-, cykle- og ridestier .....

Der er tale om erhvervelse af ialt 11,5 km banestrækning, med et areal på 24,65 ha, til en pris af 98.600 kr. (svarende

til 4.000 kr. pr. ha).

Nord for Vorbasse ønsker fredningsplanudvalget erhvervet 2 strækninger ..... Banestrækningen imellem disse ..... er erhvervet af direktør Johan Moresco, idet denne efter forhandling med fredningsplanudvalget har tilbudt at frede den pågældende strækning samt arealer i tilknytning hertil."

.....

"Fromssejr plantage udgør en del af de store plantagearealer, der støder op til Randbølhede-området og danner samtidig forbindelse til de vestfor liggende naturområder omkring Ansager å og Holme å. Plantagen består hovedsagelig af nåletræsplantninger af varierende alder og af relativ god bonitet. I og uden for plantagen findes større og mindre hede- og mosearealer og flere oldtidsmindesmærker.

De 2 krydsende stier udgør gode forbindelsesled mellem Vorbasse og den nord for plantagen liggende rasteplass og naturområderne i og i tilknytning til Fromssejr plantage. Til mosearealet er der en fin udsigt både fra den tidligere jernbane og fra landevejen. En passende beplantning på de tidligere brandbæltearealer langs banen gennem plantagen vil yderligere give stierne rekreativ værdi."

.....

"Direktør Johan Moresco tilbyder de omhandlede arealer fredet mod en erstatning på 10.000 kr.

Fredningsplanudvalget skal anbefale, at der ydes denne erstatning.

Forudsætningen for fredningstilbuddet blev ved forhandlingerne, at erstatningen skulle udbetales den 1. november 1969. Fredningstilbuddet blev givet 1. juli 1969 og derpå videresendt

til kulturministeriet den 28. juli 1969 sammen med det øvrige materiale angående erhvervelse af dele af den tidligere jernbane. Siden da har sagen hvilet, idet bevillingerne i det pågældende finansår var opbrugt. Direktør Johan Moresco har været forstående heroverfor, men har anført, at sagen måtte afsluttes snarest muligt, og at det måtte være rimeligt, at erstatningen blev forrentet fra forfaldsdagen. Fredningsplanudvalget skal meget henstille, at fredningsnævnet imødekommer disse ønsker, jfr. naturfredningslovens § 21, stk. 4."

Der er ikke fra fredningsplanudvalgets side nedlagt nogen egentlig fredningspåstand, idet udvalget i denne forbindelse har henvist til det af direktør Johan Moresco den 1. juli 1969 underskrevne deklarationsudkast, der er sålydende:

"Undertegnede ejer af matr. nr. 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 3 c, 5 a Frederiksnåde koloni, 7 b, 7 ao og 7 bk Vorbasse by og sogn, tilbyder herved at lade nedenanførte deklaration tinglyse på min ejendom under følgende forudsætninger:

1. at Fredningsmyndighederne afstår fra at erhverve de banearealer af Kolding- Troldhødebanen, som går gennem Fromssejr plantage,
2. at Fromssejr plantage erhverver disse arealer,
3. at Fredningsmyndighederne yder et beløb på kr. 10.000,00, som forfalder til udbetaling den 1. november 1969 som erstatning for fredningen af det i § 8 nævnte areal og det offentliges adgang til de i § 1 og 2 nævnte sti- og vejarealer,
4. at deklarationen respekterer de på ejendommen tinglyste hæftelser og servitutter,
5. at omkostningerne ved deklarationens stempling og tinglysning

betales af Fredningsmyndighederne.

D E K L A R A T I O N

=====

om almenhedens færdsel i Fromssejrr plantage samt fredning af et hede- og moseareal syd for plantagen.

-----

1. Fromssejrr plantage giver adgang for offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad det tidligere jernbanespor gennem Fromssejrr plantage (strækningen vist med blå farve på vedlagte kort). Sporet opdeles i en sti for gående og cyklende (og evt. plantagens kørsel) og i en ridesti.
2. Fromssejrr plantage giver for sit vedkommende adgang til offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad den øst-vest gående skov- og markvej forbi skovfogedboligen og den tidligere Frederiksnåde koloni (vist med rød farve).
3. Fromssejrr plantage forpligter sig til i det omfang vedligeholdelse iøvrigt påhviler plantagen at vedligeholde de under punkt 1 og 2 nævnte strækninger som almindelige skovveje og således, at færdsel til fods kan foregå uhindret og bekvemt. Vedligeholdelsen af den under punkt 1 nævnte ridesti påhviler ikke plantagen.
4. De nævnte veje må dog ved opslag spærres under jagt.
5. Det skal være Fredningsmyndighederne tilladt i samråd med ejeren
  - a. at udbedre de under punkt 1 og 2 nævnte strækninger udover, hvad der er nævnt under punkt 3,
  - b. at afmærke de nævnte strækninger og at opsætte skilte.
6. Fromssejrr plantage forpligter sig til inden 5 år fra nærværende deklarations tinglysning at tilplante brandbæltearea-

lerne. Tilplantningen skal have karakter af ekstensiv skovdyrkning med større og mindre åbne partier. Mindst halvdelen skal udgøres af løvtræarter. Der udarbejdes en beplantningsplan, som skal være godkendt af Fredningsmyndighederne, forinden tilplantningen kan påbegyndes.

7. Det skal være publikum forbudt

- a. at bruge åben ild,
- b. at anvende radio eller anden form for støjspredning,
- c. at medbringe jagtvåben,
- d. at medbringe løse hunde,

og Fredningsmyndighederne skal ved skiltning oplyse publikum herom.

8. Det på medfølgende kort viste areal af matr. nr. 1 a og 2 d Frederiksnåde og 7 ao Vorbasse by og sogn (indrammet med grøn farve), fredes således, at arealet skal henligge i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages

1. opdyrkning,
2. tilplantning,
3. afgravning og påfyldning,
4. bebyggelse,
5. opstilling af skure, boder, campingvogne, telte, master og lignende,
6. etablering af hegn,
7. henkastning af affald og lignende samt
8. føring af luftledninger over arealet.

Det skal dog være tilladt ejeren at udnytte de i arealet værende tørveforekomster, såfremt dette skulle blive ønskeligt. Fredningsnævnet skal, forinden tørvegravningen igangsættes, have meddelelse herom, således at det kan få mulighed for

mod erstatning at forbyde tørvegravningen.

Det skal desuden være tilladt Fredningsmyndighederne at pleje arealet, således at dets nuværende tilstand bevares, f. eks. ved rydning af selvsåede træer og buske.

9. Påtaleberettiget er ejeren og Fredningsnævnet."

.....

Fredningsforslaget omfatter helt eller delvis følgende ejendomme i Vorbasse sogn: matr. nr. 1 a, 1 b, 2 b og matr. nr. 2 d Frederiksnåde og Colbjørnsfejde, der agtes inddraget under matr. nr. 1 a smst., matr. nr. 3 c ibd., og 7 b, 7 ao og 7 bh Vorbasse by, samt umatrikulerede bancarealer gennem Fromssejr plantage, der agtes tillagt matr. nr. 1 a og 1 b Frederiksnåde og Colbjørnsfejde og 7 b Vorbasse by.

De ovennævnte ejendomme, der alle ejes af direktør Johan Moresco, Fromssejr, Vorbasse, har et samlet areal på 14,7 ha.

Bekendtgørelse om den rejste fredningssag blev indrykket i "Statstidende", "Jyllands-Posten" og "Vestkysten" for den 18. juni 1970, ligesom direktør Moresco blev underrettet om sagens rejsning ved anbefalet brev af 11. s.md.

Herefter behandledes sagen i et møde den 21. september 1970, hvortil direktør Moresco og andre i fredningen interesserede var indvarslet ved anbefalet brev af 19. august 1970, ligesom der skete indkaldelse ved annoncer i "Vestkysten" og "Jyllands-Posten" for den 24. s.md. og "Statstidende" for den 25. s.md. Der foretoges under dette møde en indgående besigtigelse af de af sagen omfattede arealer.

Fredningsnævnet, der under denne sag består af dommer Poul Buch, Varde, amtsrådsmedlem, gårdejer Erik Rosenstand, Lindbæksminde, Sdr. Farup, og gårdejer Niels V. Hansen, Lindegaard,

Lindevej, Billund, har derhos behandlet sagen internt den 22. december 1970.

Nævnet har under sagen haft teknisk bistand af Fredningsplanudvalget for Ribe amt.

Under sagens behandling er der i nævnet af ejeren taget bekræftende til genmæle over for den nedlagte fredningspåstand, idet ejeren dog har henstillet til nævnet at forhøje erstatningen, jfr. nedenfor.

Landinspektør Præstholt, fredningsplanudvalget, har anbefalet sagen til gennemførelse og har i denne forbindelse henvist til de fremlagte bilag. Han har endvidere anført, at den foreslåede erstatning på 10.000,- kr. påregnes at kunne dække de omkostninger, som ejeren af de omhandlede arealer har tilbudt at afholde til beplantning.

Landsretssagfører Eugen Olsen, København, der repræsenterer direktør Moresco, har oplyst, at denne for at erhverve de omhandlede umatrikulerede jernbanearealer, har været nødsaget til at erlægge en købesum af ialt 46.000,- kr. kontant, hvilket er en særdeles høj pris. Arealerhvervelsen var af afgørende betydning for ejeren, fordi han i forvejen ejer arealerne på begge sider af banearealerne, der også er eksproprieret fra ejendommen i sin tid, da banen blev oprettet. Vedrørende fredningserstatningen fremhævede landsretssagføreren, at den i deklaraationsudkastet omtalte forpligtelse til beplantning efter senere indhentede oplysninger kan blive meget bekostelig for ejeren og væsentlig dyrere end antaget på tidspunktet for deklaraationens underskrift. Som følge heraf er det henstillet til nævnets overvejelse at forhøje den foreslåede erstatning til ejeren.

Skovrider Bech, der ligeledes har repræsenteret direktør Moresco, har oplyst, at en beplantning som den i deklARATIONEN foreslåede under hensyn til, at der skal foretages sprøjtning og i vidt omfang også omplantning og renholdelse af nyplantningen, vil kunne komme til at koste op til 20.000,- kr.; der er herved regnet med, at ca. halvdelen af arealet skal tilplantes.

Landinspektør Præstholt har for så vidt angår det rejste spørgsmål om forøget erstatning henholdt sig til det af ejeren underskrevne deklARATIONSUDKAST. Han har iøvrigt oplyst, at det af direktør Moresco erhvervede baneareal udgør 11,8 ha. Købesummen på 46.000,- kr. svarer således til en pris pr. ha. på ca. 4.000,- kr., hvilket er samme pris, som kulturministeriet har betalt for banearealer.

Ingeniør Kragh, Ribe amts vejvæsen, har henledt opmærksomheden på, at der, under hensyn til at der må påregnes færdsel fra de påtænkt fredede arealer ud på amtsvejen, må forelægges et fuldstændigt projekt for vejvæsenet med henblik på sagens forelæggelse for vejdirektoratet.

På formandens foranledning har skovrider Bech fra Det danske Hedeselskab indhentet oplysninger om udgifterne ved tilplantning af arealerne som i deklARATIONSUDKASTET omhandlet. Det hedder herom i brev af 22. september 1970 fra skovtaksator Jørgen Lundberg, Det danske Hedeselskab, Viborg:

.....

"Iflg. Hedeselskabets bonitetsvise venteværdier kunne der ved tilplantning af arealet med rødgran, der antages at ville udvikle sig som bon. 4, ved 4% p.a. påregnes en statisk jordværdi (= kapitaliseret jordrente ved rødgrandyrkning) på 1500 kr. pr. ha.

Tabet ved ikke at kunne udnytte den for plantagen gunstigste tilplantning andrager derfor

10 ha. a. 1500 kr. .... 15.000 kr.

Plantagen pålægges tilplantningspligt på ca. 5 ha. Der skal fortrinsvis anvendes løvtræ, hvorfra der ikke kan forventes positive netto-udbytter i fremtiden. Anlægsudgiften beløber sig til ca. 4000 kr. pr. ha. (anlægsudgift og kulturpleje).

Erstatning for tilplantning af 5 ha.....	<u>20.000</u>	"
	Ialt	35.000 kr."
	=====	

.....

Efter indgående overvejelser og interne forhandlinger har nævnet enstemmigt truffet beslutning om, at den foreslåede fredning bør gennemføres i det af fredningsplanudvalget påståede omfang.

Nævnet har ved sin således truffede beslutning i overensstemmelse med indholdet af naturfredningslovens § 1 lagt vægt på, at de fredede arealer er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse, set i forbindelse med fredningsplanudvalgets og kulturministeriets bestræbelser for at sikre også andre strækninger af den nedlagte Kolding-Troldhedebane for almenheden, må antages at have betydning for en større del af den midtjydske befolkning.

Med hensyn til fredningens nærmere indhold fastsættes følgende bestemmelser:

1.

Fromssejrr plantage giver adgang for offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad det tidligere jernbanespor gennem Fromssejrr plantage (strækningen vist med blå på vedhæftede kort). Sporet opdeles i en sti for gående og cyklende trafikanter (herunder eventuelt nødvendig kørsel for drift af plantagen) og en ridesti.

2.

Fromssejrr plantage giver for sit vedkommende adgang til offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad den øst-vest gående skov- og markvej forbi skovfogedboligen og den tidligere Frederiksnåde koloni (strækningen vist med rødt på vedhæftede kort).

3.

Fromssejrr plantage forpligter sig til i det omfang, vedligeholdelse iøvrigt påhviler plantagen, at vedligeholde de under punkt 1 og 2 nævnte strækninger som almindelige skovveje og således, at færdsel til fods kan foregå uhindret og bekvemt. Vedligeholdelsen af den under punkt 1 nævnte ridesti påhviler ikke plantagen.

4.

De nævnte veje må dog ved opslag spærres under jagt efter naturfredningslovens regler herom.

5.

Det skal være fredningsplanudvalget tilladt i samråd med ejeren

- a) at udbedre de under punkt 1 og 2 nævnte strækninger udover, hvad der er nævnt under punkt 3,
- b) at afmærke de nævnte strækninger og at opsætte skilte.

6.

Ejeren af Fromssejlr plantage forpligter sig til inden 5 år fra nærværende deklarations tinglysning at tilplante brandbæltearealerne. Tilplantningen skal have karakter af ekstensiv skovdyrkning med større og mindre åbne partier. Mindst halvdelen bør udgøres af løvtræ arter og buske. Der udarbejdes en beplantningsplan, som skal være godkendt af Fredningsnævnet og Fredningsplanudvalget for Ribe amt, forinden tilplantningen kan påbegyndes.

7.

Det forbydes publikum

- a) at bruge åben ild,
- b) at anvende radio eller anden form for støjsspredning,
- c) at medbringe jagtvåben, og
- d) at medbringe løse hunde.

Fredningsplanudvalget skal ved skiltning oplyse almenheden herom.

8.

Det på vedhæftede kort viste areal af matr. nr. 1 a og 2 d Frederiksnåde og Colbjørnsfejde, og 7 ao Vorbasse by, alle af Vorbasse sogn (indrammet med grønt), fredes således, at arealet skal henligge i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages:

- 1) opdyrkning,
- 2) tilplantning,
- 3) afgravning og påfyldning,
- 4) bebyggelse,
- 5) opstilling af skure, boder, campingvogne, telte, master og lignende,

- 6) etablering af hegn,
- 7) henkastning af affald og lignende, samt
- 8) etablering af luftledninger over arealet.

Det skal dog være tilladt ejeren at udnytte de i arealet værende tørveforekomster, såfremt dette skulle vise sig ønskeligt. Fredningsnævnet skal dog, med henblik på udelukkelse eller begrænsning af tørvegravning, forinden denne igangsættes, i god tid have meddelelse herom.

Det skal desuden være tilladt fredningsplanudvalget at pleje arealet, f. eks. ved rydning af selvsåede træer og buske, således at områdets nuværende tilstand bevares.

Endelig skal det være tilladt for Forsvarets Bygningstjeneste at foretage opgravning m.v. i nødvendigt omfang til tilsyn og reparation af eksisterende anlæg.

Under hensyn til det foran anførte og til samtlige iøvrigt i betragtning kommende omstændigheder, herunder det oplyste om den for det fredede areal erlagte købesum samt det fremkomne om omkostningerne ved udførelsen af de beplantninger, som det pålægges ejeren at udføre ved nærværende kendelse, fastsætter nævnet, at der for den pålagte fredning vil være at yde direktør Johan Moresco, Vorbasse, en erstatning på ialt 20.000,- kr.

Erstatningen vil i medfør af naturfredningslovens § 21, stk. 4, være at forrente fra kendelsens dato at regne med en årlig rente af 1% over den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto pr. dato.

Da ingen i øvrigt i ejendommene berettigede har fordret sig tillagt erstatning, vil den tilkendte erstatning være at udbetale til direktør Johan Moresco som nedenfor bestemt.

Kendelsen vil være at tinglyse med prioritet forud for

pantegæld på de nedennævnte ejendomme.

Påtaleret tillægges Fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds og Fredningsplanudvalget for Ribe amt.

T h i b e s t e m m e s :

Ejendommene matr. nre. 1 a, 1 b, 2 b, 2 d, 3 c Frederiksnåde og Colbjørnsfejde, samt 7 b, 7 ao, 7 bh Vorbasse by, alle af Vorbasse sogn, samt de direktør Johan Moresco tilhørende umatrikulerede jernbanearealer i Fromssejrr plantage, Vorbasse sogn, fredes som ovenfor bestemt.

I erstatning udbetales som ovenfor anført 20.000,- kr. med en årlig rente der fastsættes til 1% over den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto pr. dato.

Af erstatningen udredes tre fjerdedele af statskassen, medens den sidste fjerdedel udredes af Ribe amtsfond.

Kendelsen kan indankes for Overfredningsnævnet, adresse Nyropsgade 22, 1602 København I, inden 4 uger fra kendelsens forkyndelse.

Erik Rosenstand

Poul Buch

Niels V. Hansen

/Leif Heiselberg.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds, den 25. januar 1971.

P. n. v.

Poul Buch.

/mn

Fredningsnævnets kendelse er indanket for Overfredningsnævnet af Ribe amtsråd for så vidt angår kendelsens bestemmelser om pligt til beplantning.

Overfredningsnævnet har den 21/5 1971 foretaget besigtigelse i sagen og har forhandlet med repræsentanter for ejeren, det ankende Ribe amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, fredningsplanudvalget for Ribe amt og fredningsnævnet.

I forbindelse med besigtigelsen oplyste fredningsplanudvalgets repræsentant, at den foran side 12, pkt. 6, omhandlede beplantning bl.a. vil blive udformet således, at vidtstrakte udsigter bevares.

Vedrørende Ribe amtsråds anke bemærkes:

Amtsrådet har under sagens behandling begrundet sin anke med følgende tre betragtninger:

Der er næppe hjemmel i naturfredningsloven til ved fredningskendelse at pålægge en så omfattende handleforpligtelse. Konsekvenserne af at gøre det er uoverskuelige. Det, der i den konkrete sag opnås, står ikke i rimeligt forhold til omkostningerne.

Efter Overfredningsnævnets opfattelse indeholder naturfredningsloven den fornødne hjemmel til en bestemmelse om beplantning som den i fredningsnævnets kendelse indeholdte. Det sædvanlige er ganske vist, at fredningskendelsen går ud på at hindre en ændring i status quo: bebyggelse, grusgravning, opdyrkning o.s.v. Loven indeholder imidlertid åbenbar hjemmel til at gå udover rene tilstandsservitutter. Både naturfredningsloven af 1937 og naturfredningsloven af 1969 hjemler således udtrykkelig positive indgreb, såsom fældning af træer, fjernelse af bygninger m.v. I praksis er det ligeledes forekommet, at man har pålagt opsætning af hegn, ved-

ligeholdelse af et hegn i en bestemt højde, opretholdelse af en bestemt bevoksning, f.eks. lyng, ved fjernelse af selvsåning m.v. Adskillige kommuner har ligeledes som/i fredningssager påtaget sig at opføre toiletbygninger på det fredede, anlægge veje m.v. Efter hidtidig praksis er sådanne tilfælde af handlepligt ud i fremtiden dog - så vidt ses - aldrig blevet pålagt imod den forpligtedes protest.

Efter det således foreliggende finder Overfredningsnævnet, at der i den foreliggende sag er hjemmel til at pålægge ejeren den i fredningsnævnets kendelse omtalte beplantningspligt, som ejeren har erklæret sig indforstået med at påtage sig. Da Overfredningsnævnet yderligere ikke finder eventuelle konsekvenser skræmmende, og anser den pålagte beplantning for en klar forbedring af offentlighedens brug af det fredede, har man besluttet at tiltræde fredningsnævnets afgørelse i dette spørgsmål.

Da Overfredningsnævnet også iøvrigt kan tiltræde fredningsnævnets kendelse, er det besluttet at stadfæste kendelsen uden nogen ændring.

Et kort nr. Ri 124 visende det fredede areal, der omfatter ca. 3 ha samt stierne, er vedhæftet nærværende kendelse. På kortet er udeladt de farver, som omtales foran side 11-12, jfr. deklARATIONEN side 5-6, da kortets påskrifter findes tilstrækkeligt oplysende.

T h i b e s t e m m e s :

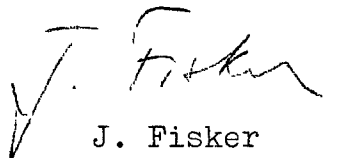
Den af fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds den 25/1 1971 afsagte kendelse om fredning af det tidligere baneareal gennem Fromsejer plantage samt et tilstødende moseareal ved landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig stadfæstes.

I erstatning udbetales til ejeren, direktør Johan Moresco, Sølvgade 26, København, 20.000 kr., som forrentes med 9 % p.a. fra den 25/1 1971 til betaling sker.

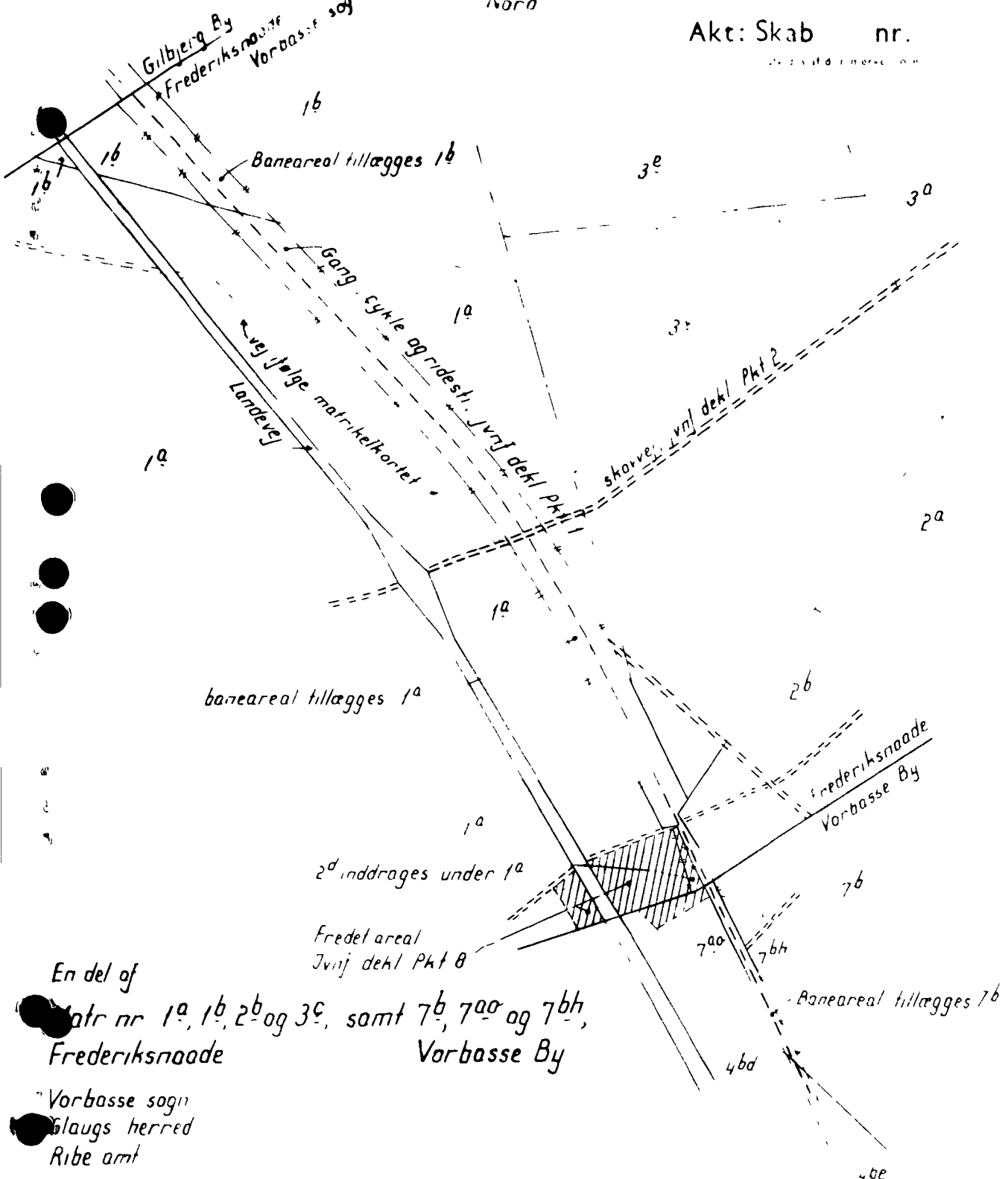
Erstatningen udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Ribe amtsfond.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

J. Fisker

En del af
 matr nr 1^a, 1^b, 2^b og 3^e, samt 7^b, 7^{a0} og 7^{bh},
 Frederiksnåde
 Vorbasse By

Vorbasse sogn
 Glauks herred
 Ribe amt

Udfærdiget efter inddrejet matrikelkort
 til brug ved tinglysning
 Kolding, maj 1970

ca 1:10000

[Handwritten signature]
 Landinspektør

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 25-8-1971
By: Vorbasse
Sogn: Vorbasse
Plan nr. Rib. 124

FREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for
Ribe amts fredningskreds.

---ooOoo---

År 1971 den 25. januar blev i
J. 206/70.

Fredning

af

det tidligere baneareal gennem
Fromssejr plantage samt et til-
stødende ca. 3 ha stort moseare-
al beliggende ved landevejen mel-
lem Vorbasse og Hejnsvig,

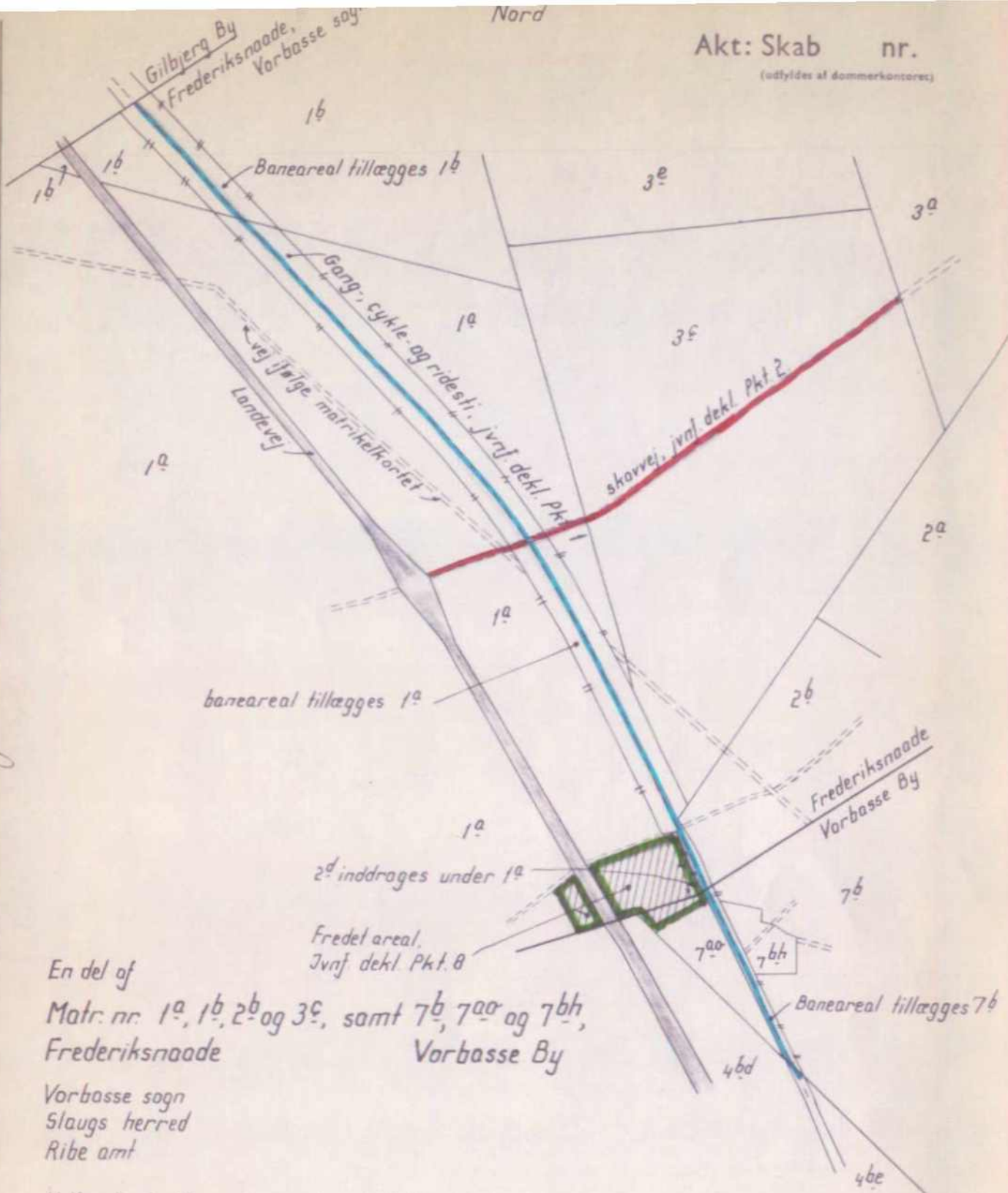
afsagt sålydende

K E N D E L S E :

CITERET FULDT UD I OFN K AF 2/9 1971

Nord

Juristkontorets genpartskalverfører. Til kort.

En del af
 Matr. nr. 1^a, 1^b, 2^b og 3^e, samt 7^b, 7^{ao} og 7^{bh},
 Frederiksnaade
 Vorbasse By

Vorbasse sogn
 Slaugs herred
 Ribe amt

Udfærdiget efter minoreret matrikelkort
 til brug ved tinglysning
 Kolding i maj 1970

ca. 1:10000

J. Jeppesen
 Landinspektør

Frederiksnaade
 Vorbasse by og sogn
 1970
 d. 27.5
 samt
 Kolding

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Domhusgade 24, 6000 Kolding
76 31 96 38, mail: biran@domstol.dk

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

- 4 DEC. 2008

Fredningsnævnets j. nr. 35/2008: Indberetning om opsætning af lager ved indgangen til den fredede del af den gamle banestrækning ved Vorbasse.

Billund Kommune har ved brev af 3. juli 2008 anmodet fredningsnævnet om at tage stilling til, hvorvidt der kan meddeles Fromsseier Plantage A/S, som ejer ejendommen matr. nr. 1 a Frederiksnade Koloni, Vorbasse, dispensation til at bibeholde lager og steler, der er opsat ved indgangen til den fredede del af den gamle banestrækning gennem Fromsseier Plantage, fordi banestrækningen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 2. september 1971, om fredning af det tidligere baneareal gennem Fromsseier Plantage samt et tilstødende moseareal ved landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig.

Fredningsnævnets formand har behandlet sagen i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, fordi sagen skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål og har besluttet at meddele Fromsseier Plantage A/S en lovliggende dispensation til at bibeholde lågerne og stelerne samt vejledningsskilte i det omfang, vejledningsskiltene er opsat på indenfor det fredede område.

Sagens baggrund:

Overfredningsnævnet stadfæstede den 2. september 1971 en kendelse om fredning af det tidligere baneareal gennem Fromsseier Plantage samt et tilstødende moseareal ved landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig, som Fredningsnævnet for Ribe amt havde afsagt den 25. januar 1971.

Fredningsnævnet for Ribe amt fastsatte blandt andet følgende af Overfredningsnævnet stadfæstede fredningsbestemmelser for det fredede område:

“...
1.

Fromsseier plantage giver adgang for offentlig færdsel til fods, til hest og på cykel ad det tidligere jernbanespor gennem Fromsseier plantage ... Sporet opdeles i en sti for gaende og cyklende trafikanter (herunder eventuelt nødvendig korsel for drift af plantagen) og en ridesti.

...
3.

Fromssejlr plantage forpligter sig til i det omfang, vedligeholdelse i øvrigt påhviler plantagen, at vedligeholde de under punkt 1 og 2 nævnte strækninger som almindelige skovveje og således, at færdsel til fods kan foregå uhindret og bekvemt. Vedligeholdelsen af den under punkt 1 nævnte ridesti påhviler ikke plantagen.

4.

De nævnte veje må dog ved opslag spærres under jagt efter naturfredningslovens regler herom.

5.

Det skal være fredningsplanudvalget tilladt i samråd med ejeren

...

b) at afmærke de nævnte strækninger og at opsætte skilte.

...

8.

Det på vedhæftede kort viste areal af matr. nr. 1 a og 2 d Frederiksnåde og Colbjørnsfejde ... fredes således, at arealet skal henligge i dets nuværende tilstand. Der må således ikke foretages

...

5) opstilling af skure, boder, campingvogne, telte, master og lignende.

...”

I brevet af 3. juli 2008 til fredningsnævnet har Billund Kommune oplyst blandt andet, at Fromssejler Plantage A/S har opsat låger ved indgangen til den fredede del af den gamle banestrækning gennem plantagen, 2 lave træsteler, der er cirka 0,50 m høje, ved ”den nordlige afgænsning og vejledningsskilte med et lille tag.

Billund Kommune har herefter anført i brevet:

“... ”

Billund Kommune skal anmode Fredningsnævnet om at behandle ovennævnte som en sag om dispensation fra fredningsbestemmelserne. Billund Kommune skal hertil anføre den opfattelse, at opsætning af låger og træsteler vurderes, ikke at være i strid med fredningens formål idet lågerne holdes i åbnet tilstand ved hjælp af en lasemekanisme, ligesom opsætning af vejledningsskilte m.v. er placeret på grænsen eller umiddelbart udenfor fredningsarealet. Skiltene oplyser om, at offentligheden har ad-

gang og disse skal dermed modvirke den psykologiske barriere som offentligheden måtte få i kraft af lagernes tilstedeværelse.

Som bekendt har Overfredningsnævnet ved kendelse af 2. september 1971 truffet afgørelse om fredning af det tidligere banearreal gennem Fromsseier Plantage samt et tilstodende moseareal langs landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig. Formålet med fredningen har været at sikre offentligheden adgang til det fredede banearreal gennem den privat ejede plantage. I fredningsbestemmelserne fremgår det, at offentligheden har adgang til fods, cyklende eller til hest. Det er Billund Kommunes vurdering, at Fromsseier Plantage A/S har vist sig samarbejdsvillige i at opnå en bæredygtig løsning i forhold til at sikre offentlighedens adgang og samtidig på sikker vis, at kunne lukke banestrækningen når det undtagelsesvist og på lovlig vis er påkrævet af sikkerhedshensyn ved jagt og intensiv skovarbejde. Ved færdsel hen ad stien ser man ikke porten og skiltene. Træstelerne kan ses, men er meget diskrete og falder godt ind i omgivelserne.

...

Som det fremgår af de nedennævnte billeder består de omtalte porte af stolper med monogram og låger. Desuden er der opsat træsteler og skilte med tag. Fromsseier Plantage A/S er meddelt dispensation til stolperne, jf. Fredningsnævnets afgørelse af 15. december 2006 under forudsætning af at Fromsseier Plantage A/S i samråd med plejemyndigheden (Billund Kommune) opsætter relevant skiltning om publikums adgangsmuligheder".

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har i høringsbrev af 6. august 2008 anmodet Billund Kommune, By- og Landskabsstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen Trekantområdet, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 5. september 2008.

Fredningsnævnet har ikke ved høringsfristens udløb modtaget indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af det tidligere banearreal gennem Fromsseier Plantage og det tilstodende moseareal ved landevejen mellem Vorbasse og Hejnsvig at bevare disse arealer på grund af deres egenart og de værdifulde elementer af landskabelig skønhed, arealerne indeholder, fordi de må antages at have betydning for en større del af den midtjyske befolkning. Fredningskendelsen indeholder derfor bestemmelser om, at Fromsseier Plantage A/S skal give offentligheden adgang til færdsel til fods, til hest og på cykel ad det tidligere jernbanespor gennem Fromsseier Plantage, ligesom selskabet forpligter sig til at vedligeholde arealet, hvor jernbanesporer har ligget, så offentlighedens adgang kan foregå uhindret; det fremgår i øvrigt af fredningsbe-

stemmelserne, at offentlighedens adgang til at færdes ad det areal, hvor jernbanesporet har ligget kan spærres ved opslag i forbindelse med jagt i plantagen.

Portene, stelerne og vejledningsskiltene, som Fromsseier Plantage A/S har rejst, skal ses i sammenhæng med fredningsbestemmelsernes krav om, at offentligheden skal have adgang til at færdes ad det tidligere banetracé, og at det tidligere banetracé kan afspærres under jagt.

Opsætningen af vejledningsskiltene på grænsen til eller lige uden for det fredede område, portene og stelerne strider således ikke mod formålet med fredningen. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Fromsseier Plantage A/S en lovliggende dispensation til at bibeholde vejledningsskiltene i det omfang, de er anbragt på det fredede område, portene og stelerne.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Fromsseier Plantage A/S, Miljøcenter Ribe, Billund Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Nordlig del,
Kolding, den 1. december 2008.

Vagn Kastbjerg,
formand.

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Fromsseier Plantage A/S, Grodevej 14, 6832 Ansager,
Billund Kommune, Teknisk Forvaltning, Jordan Rundt 1, 7200 Grindsted,
Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe,
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København O.

Skov- og Naturstyrelsen Trekantsområdet, Gjøddinggaard, Forstballevej 2, 7183 Randbøl.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København O.
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite e o Bent Krogsgaard Nielsen, Dalsøvej 47, 7200
Grindsted.
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.
Friluftsrådet e o Erik Abitz, Solvej 20, 7120 Vejle O.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.